II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2021/334

z dne 23. februarja 2021

o osnutku odloka, ki so ga romunski organi priglasili glede informacij o površinski obdelavi sadja in zelenjave s pesticidi

(notificirano pod dokumentarno številko C(2021) 1096)

(Besedilo v romunskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 ([1]) ter zlasti člena 45(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 45(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 so romunski organi 5. marca 2020 Komisiji priglasili osnutek odloka o zahtevi za dodatno obvezno označevanje v smislu člena 39(1), po katerem morajo gospodarski subjekti potrošnike obvestiti o površinski obdelavi sadja in zelenjave s pesticidi (v nadaljnjem besedilu: osnutek odloka).

(2) Uredba (EU) št. 1169/2011 določa splošna načela, zahteve in odgovornosti pri informacijah o živilih in zlasti označevanje živil. V zvezi s tem so v členu 9(1) in členu 10 Uredbe (EU) št. 1169/2011 navedeni vsi podatki, ki jih je treba zagotoviti na živilih v skladu s členi 10 do 35 in ob upoštevanju izjem iz njih.

(3) Člen 39(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 določa, da poleg obveznih podatkov iz člena 9(1) in člena 10 lahko države članice v skladu s postopkom iz člena 45 sprejmejo ukrepe, s katerimi se lahko zahtevajo dodatni obvezni podatki za posebne vrste ali kategorije živil iz enega od naslednjih razlogov: varovanja javnega zdravja, varstva pravic industrijske in poslovne lastnine, navedb izvora, registriranih označb porekla in preprečevanja nepoštene konkurence.

([1]) UL L 304, 22.11.2011, str. 18.

(4) Z določitvijo nacionalnih ukrepov za obveščanje potrošnikov o površinski obdelavi sadja in zelenjave po spravilu osnutek odloka določa dodatne obvezne podatke za posebne kategorije živil v smislu člena 39(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011. Zato je treba preučiti njegovo združljivost z navedenimi zahtevami navedene uredbe in določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije.

(5) Člen 1 osnutka odloka določa pogoje, ki jih morajo gospodarski subjekti izpolnjevati za zagotovitev, da so potrošniki pravilno, v celoti in natančno obveščeni o površinski obdelavi sadja in zelenjave s pesticidi.

(6) Člen 2 osnutka odloka določa, da morajo gospodarski subjekti potrošnike z jasno vidnim označevanjem obvestiti o tem, da sta bila sadje in zelenjava, ki sta bila dana v promet, površinsko obdelana s pesticidi, in zagotoviti jasne informacije o pravilnem ravnanju s proizvodi/uporabi proizvodov, pri čemer po potrebi navedejo, da se je treba izogibati uživanju lupine zadevnih proizvodov.

(7) Člen 3 osnutka odloka določa, da morajo gospodarski subjekti te informacije zagotoviti z navedbo besedila iz Priloge k osnutku odloka neposredno zraven sadja in zelenjave na polici v prostorih, v katerih se prodajata. Priloga k osnutku odloka zahteva naslednje informacije: opozorilo „ti proizvodi so bili površinsko obdelani s pesticidi“, „ime pesticida“, ki ga mora izpolniti gospodarski subjekt, opozorilo „izogibati se je treba uživanju lupine teh proizvodov“ in „pogoji ravnanja/uporabe“, ki jih mora izpolniti gospodarski subjekt.

(8) Po zahtevi Komisije za pojasnilo z dopisom z dne 6. februarja 2020 so romunski organi z dopisom z dne 5. marca 2020 pojasnili, da se osnutek odloka nanaša na prisotnost pesticidov na površini sadja in zelenjave, ki sta naprodaj, kadar gospodarski subjekti na njiju uporabljajo površinsko obdelavo po spravilu, da ohranijo svežino.

(9) Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) določa pravila za fitofarmacevtska sredstva in aktivne snovi, ki jih vsebujeta navedena proizvoda. V skladu s členom 28 Uredbe (ES) št. 1107/2009 je treba fitofarmacevtska sredstva, vključno s tistimi, ki so namenjena površinski obdelavi po spravilu, registrirati za dajanje v promet in uporabo v državah članicah. Pri tem so ta predmet temeljite ocene varnosti, da se med drugim zagotovi varovanje zdravja ljudi, vključno z varnostjo potrošnikov. Uporaba fitofarmacevtskih sredstev mora izpolnjevati zahteve iz člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009.

(10) Za zagotovitev varnosti živil, ki so bila obdelana s fitofarmacevtskimi sredstvi, vsebnost ostankov pesticidov v takih proizvodih, vključno s sadjem in zelenjavo, ne sme presegati mejnih vrednosti ostankov iz Uredbe (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]). Drugo načelo Uredbe (ES) št. 396/2005 je, da mejne vrednosti ostankov ne smejo biti višje od tistih, ki so potrebne v skladu z dobro kmetijsko prakso, drugače povedano, ne smejo biti višje od tega, kar je potrebno za boj proti nekaterim škodljivim organizmom, in morajo biti varne za potrošnike.

(11) V skladu s členom 14(1) Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) se živila, ki niso varna, ne smejo dajati v promet.

(12) V skladu z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) so države članice v primeru preseganja mejnih vrednosti zavezane k izvajanju izvršilnih ukrepov.

([2]) Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

([3]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 70, 16.3.2005, str. 1).

([4]) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

([5]) Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1).

(13) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 543/2011 ([6]) določa posebne določbe o označevanju v zvezi z uporabo konzervansov ali drugih kemičnih snovi na agrumih.

(14) Živilski proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve iz Uredbe (ES) št. 178/2002 in so obdelani s fitofarmacevtskimi sredstvi, ki izpolnjujejo zahteve iz Uredbe (ES) št. 1107/2009 in pustijo ostanke znotraj mejnih vrednosti ostankov v skladu z Uredbo (ES) št. 396/2005, se štejejo za varne za zdravje potrošnikov. Države članice so odgovorne, da zagotovijo, da sadje in zelenjava, ki se dajeta v promet, izpolnjujeta zahteve Unije glede mejnih vrednosti ostankov pesticidov na hrani in krmi. V zvezi s tem romunski organi niso pojasnili, zakaj se ustrezni nadzorni in izvršilni ukrepi, ki se že izvajajo, ne štejejo za zadostne za zagotovitev varnosti zadevnega sadja in zelenjave.

(15) Na podlagi harmoniziranih zahtev Unije za registracijo in uporabo fitofarmacevtskih sredstev ter njihovih mejnih vrednosti ostankov v sadju in zelenjavi, ki vključujejo temeljito znanstveno oceno varnosti fitofarmacevtskih sredstev, in zaradi pravil o izvrševanju in nadzoru, ki jih morajo upoštevati pristojni organi držav članic, ni upravičene potrebe po dodatnih nacionalnih obveznih zahtevah glede informacij o živilih ali označevanja za ostanke pesticidov iz razloga varovanja javnega zdravja.

(16) Ob upoštevanju zgoraj navedenih elementov osnutek odloka ni upravičen iz razloga varovanja javnega zdravja iz člena 39(1)(a) Uredbe (EU) št. 1169/2011.

(17) Glede na obrazložitve o varstvo potrošnikov ukrepi iz osnutka odloka ne spoštujejo načela sorazmernosti, ker presegajo to, kar je potrebno za dosego cilja varstva potrošnikov.

(18) Poleg tega zahteva za označevanje iz osnutka odloka „po potrebi navedite, da se je treba izogibati uživanju lupine zadevnih proizvodov“ pri potrošnikih ustvarja napačen vtis o varnosti sadja in zelenjave z uveljavljanjem ideje, da so proizvodi varni samo pod tem posebnim pogojem uporabe, tj. kadar je proizvod olupljen. Napačno sugerira, da bi obveščanje potrošnikov zadostovalo, namesto da bi se živila, ki ne izpolnjujejo zahtev glede varnosti hrane, umaknila s trga. Predlagana zahteva za označevanje bi zavajala potrošnike in ustvarila neupravičeno škodo za sadje in zelenjavo na trgu, ki sta označena v skladu z osnutkom odloka. Taka zahteva za označevanje bi bila zato v nasprotju s členom 7 Uredbe (EU) št. 1169/2011. Poleg tega je besedilo navedene zahteve nenatančno in ni jasno navedeno, po katerih merilih se uporablja.

(19) Ker Izvedbena uredba (EU) št. 543/2011 določa samo posebne določbe o označevanju za uporabo konzervansov ali drugih kemičnih snovi na agrumih ob prizadevanju za dosego cilja varstva potrošnikov, je to nadalje v prid ugotovitvi, da določitev take zahteve za označevanje za vse vrste sadja in zelenjave ni potrebna za dosego navedenega cilja.

(20) Ob upoštevanju navedenih elementov osnutek odloka ni upravičen na podlagi razloga varovanja javnega zdravja iz člena 39(1)(b) Uredbe (EU) št. 1169/2011.

(21) Iz navedene ocene izhaja, da romunski organi niso utemeljili upravičenosti dodatnih obveznih podatkov iz osnutka odloka na podlagi vsaj enega od razlogov iz člena 39(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011.

(22) Glede na te ugotovitve je Komisija o osnutku odloka 4. junija 2020 podala negativno mnenje v skladu s členom 45(3) Uredbe (EU) št. 1169/2011. Komisija je negativno mnenje romunskim organom poslala 5. junija 2020.

(23) Romunske organe bi bilo zato treba pozvati, da ne sprejmejo priglašenega odloka.

(24) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

([6]) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 543/2011 z dne 7. junija 2011 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 za sektorja sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave (UL L 157, 15.6.2011, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Romunija ne sprejme osnutka odloka, ki ga je priglasila 5. marca 2020, o zahtevi, da gospodarski subjekti obveščajo potrošnike o površinski obdelavi sadja in zelenjave s pesticidi.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Romunijo.

V Bruslju, 23. februarja 2021

Za Komisijo
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije